SfS BA
Samarbeid for sikkerhet
i bygg og anlegg

Statusrapport

SfS BA 2026

STATUS SFS BA 2026

PARTNERE OG FINANSIERING

Fra 1. januar 2026 ble det innført en partnerkontingent for alle partnere i SfS BA. Det ble derfor sendt ut nye avtaler for resignering til alle partnere. Det er i dag 111 partnere i SfS BA, som representerer 338 selskaper.

Det har kommet inn kr 4 579 565 i partnerkontingent i 2026.

I tillegg er det pr 3. kvartal 2026 kommet inn kr 1 859 649 i kursinntekter for salg av Fareblind og Farlige mønstre.

Styret i SfS BA ønsker erfaringer fra ett driftsår til før det gjøres en ny vurdering av størrelsen på partnerkontingenten. Inntektene brukes til utvikling av nye prosjekter, prosjektledelse, drifting og vedlikehold av allerede utarbeidede veiledere etc, møtevirksomhet og andre driftskostnader.

STYRET

Følgende styre ble valgt av Partnerforum 25. november 2025:

Kenneth Kennedy, Skanska/EBA – styreleder	2024 - 2026 (ikke på valg)
Tanja Dugstad, Statsbygg	2024 - 2026 (ikke på valg)
Bente Ulfseth, Statens Vegvesen	2025 - 2027
Elisabeth H. Lycke, Norconsult	2025 - 2026
Tone Gulliksen, MEF	2025 - 2027
Anita Hegg, NHO Byggenæringen	2025 - 2027
Joachim Espe, Fellesforbundet	2025 - 2027
Kjell Ivar Slettemoen, Norsk Arbeidsmandforbund	2025 - 2027
Stig Magnar Løvås, Arbeidstilsynet	2025 - 2027

Det har vært avholdt 3 styremøter så langt i 2026. Det skal avholdes et fjerde styremøte 7. desember 2026.

ADMINISTRASJON

SfS BAs administrasjon består av Lene Jønsson, daglig leder, i 50% stilling.

Arbeidet foregår i all hovedsak gjennom arbeidsgrupper, som bemannes av folk fra næringen. Det er engasjert en prosjektleder i de fleste av prosjektene.

Det er tett samarbeid med IA-bransjeprogram i bygg og anlegg, slik at vi gjennom dette sørger for at vi både ivaretar behovet for veiledere/bransjenormer, informasjon og kunnskap knyttet til hele HMS-området; helse, arbeidsmiljø og sikkerhet.

STRATEGI

SfS BA har fire strategiske fokusområder:

- Lederskap og kultur
  Gjennom vårt arbeid med lederskap og kultur ønsker vi å bidra til at arbeidsmiljø og sikkerhet er integrert i alle steg av byggeprosessen, og at læring og forbedring er

sentrale elementer

- Kunnskap og kompetanse
  Gjennom vårt arbeid med kunnskap og kompetanse skal vi samle og dele kunnskap om sikkerhet, helse og arbeidsmiljø og identifisere og fylle kunnskapshull.

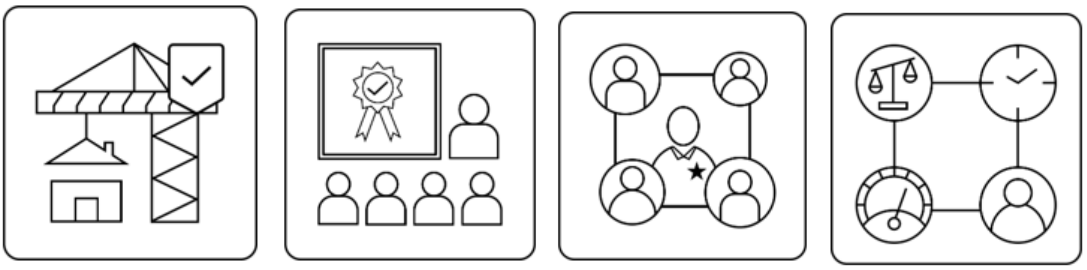
- Felles arbeidsmetodikk
  Utvikling av veiledere og "verktøy" skal skje i arbeidsgrupper, som er bredt sammensatt av aktørene i næringen. Dette skal bidra til innsikt i og forståelse for de ulike aktørenes perspektiver og oppgaver. Felles veiledere som fremmer god praksis bidrar til å etablere like "trafikkregler" og sikker arbeidsmetodikk.

- Rammebetingelser
  Gjennom vårt arbeid med rammebetingelser anerkjenner vi at premissene for en sikker produksjon i utførelsesfasen i stor grad er avhengig av kompetente bestillere, prosjektert løsning og forsvarlige tidsrammer (byggetid).

De fire områdene er gjensidig avhengig av hverandre og ofte overlappende. Tiltak innen områdene, prioriteres med vekt på eksisterende kunnskap om gjengangere ved alvorlige ulykker og helseplager, i næringen.

SfS BA har tett samarbeid med IA-bransjeprogram i bygg og anlegg, slik at vi sammen dekker alle elementene i HMS-arbeidet.

Hele strategien finnes på SfS BAs hjemmeside: Om SfS BA - SfS BA

PROSJEKTER OG ARBEIDSGRUPPER

SIKKERHET, LEDERSKAP OG LÆRING – HOP I PRAKSIS

Gjennom de siste årene har vi jobbet med å vri sikkerhetsarbeidet til at vi i større grad jobber med proaktive aktiviteter og med å sikre læring for stadig å forbedre sikkerheten og måten vi jobber på. HOP (Human and Organisational Performance) er satt på agendaen både på HMS-konferansen og på SfS BAs toppledersamling.

Byggenæringens egen HOP-veileder ble lansert på SfS BAs toppledersamling 13. januar 2026 - Sikkerhet, lederskap og læring. Hop i praksis - SfS BA.

SfS BA bidrar også til å få på plass kurs i fasilitering av læringsgrupper.

SfS BA anbefaler at næringen implementerer bruk av forutseende HMS indikatorer. Dette er et viktig element i arbeidet med HOP.

FOREBYGGING AV FALLULYKKER I TIDLIGFASE

Veilederen Forebygging av fallulykker i tidligfase og prosjektering ble lansert 5. mai 2026 - En veileder fra SfS BA - Forebygging av fallulykker i tidligfase . I den forbindelse ble det også arrangert et webinar. Opptak ligger på sfsba.no: Verktøykasse - SfS BA

Arbeidsgruppen ble ledet av Ann Kristin Årskog Vikhagen fra Norconsult. Gruppen har bestått av representanter fra prosjekterende (rådgivere), byggherrer og entreprenører. Følgende personer har deltok i arbeidsgruppen:

- Ann Kristin Å. Vikhagen, Norconsult (leder)
- Liv Strøm, Norconsult
- Hege-Ann Lie, tidligere Norconsult
- Heidi Vogt, Multiconsult Norge
- Pål André Underhaug, Skanska Norge
- Trond Arne Sørli, Ø.M. Fjeld
- Ingunn K. Syrstad, Statens vegvesen
- Even Mannion, Sykehusbygg

I tillegg til arbeidsgruppen var det en bredt sammensatt hørings- og referansegruppe.

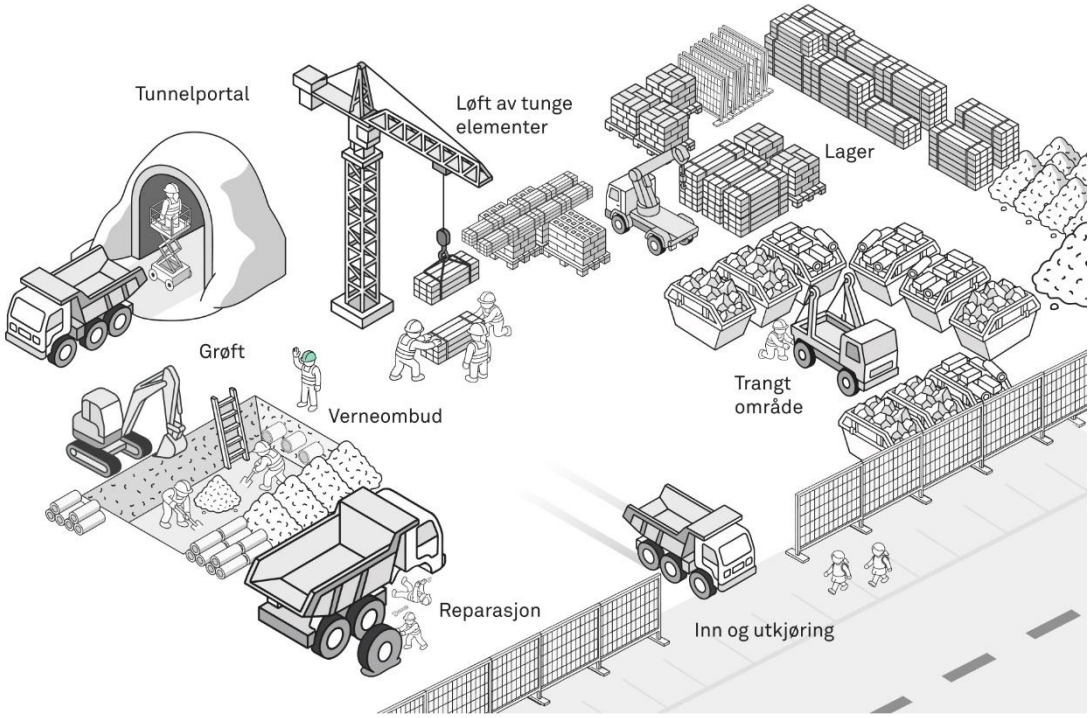
IA-bransjeprogram i bygg og anlegg finansierte prosjektet.

KVARTSSTØV I BYGG OG ANLEGG

Veilederen Kvartsstøv i bygg og anlegg ble også lansert våren 2026 - En veileder fra SfS BA - Kvartsveilederen og i den forbindelse ble det også gjennomført et webinar 16. juni 2026. Opptak ligger på sfsba.no: Verktøykasse - SfS BA

Innholdet er utarbeidet av STAMI i samarbeid med en partssammensatt arbeidsgruppe og referansegruppe. IA-bransjeprogrammet for bygg og anlegg har bidratt med finansiering.

KLEMSKADER I ANLEGG

På initiativ fra Samferdselsrådet ble det etablert en arbeidsgruppe som skulle se på hvordan vi kan forebygge og redusere risiko for livstruende klemskader i bransjen.

Veilederen Forebygging klemskader i anlegg, ble lansert før sommeren 2026, se En veileder fra SfS BA - Forebygging av klemskader.

Redaksjonsgruppen har bestått av

- Lise Nystuen, Innlandet fylkeskommune
- Jøran Baann, Mesta
- Vegard Sønslien, Implenia
- Jan Marvin Athammer, Norsk Arbeidsmannsforbund

Deltagere i utvidet redaksjonsgruppe

- Pål Engebretsen, Statens Vegvesen
- Frode Mosenget Andersen, MEF
- Lars Opsahl, BaneNor
- Arne Opdahl, Nye veier
- Anne Gundersen, Veidekke
- Kåre Kaspersen, Skanska
- Olaf Dahl, Norsk Arbeidsmannsforbund

Fondet for regionale verneombud i bygge- og anleggsbransjen bidro med finansiering av prosjektet.

ARBEID PÅ KANT. VALG OG BRUK AV FALLSIKRINGSUTSTYR

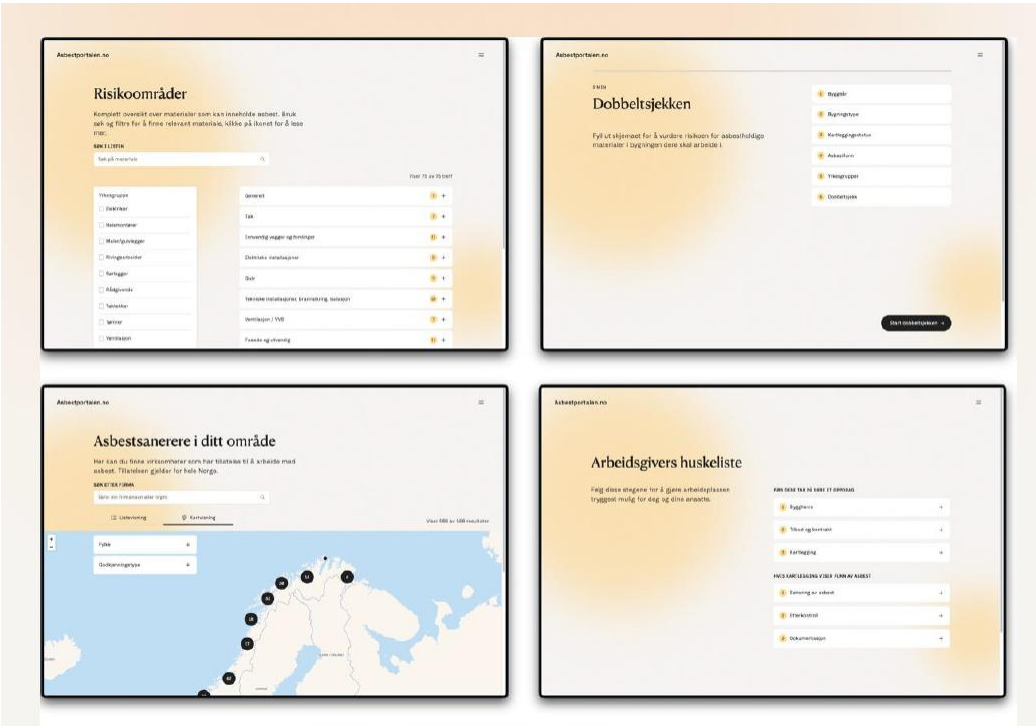
Veileder om valg og bruk av fallsikringsutstyr ved arbeid ut mot kant ble lansert på HMS konferansen 4. – 5. november 2026 - Arbeid ut mot kant - fallsikring - SfS BA

Arbeidet har vært ledet av Oddbjørn Granlund, ST Dahl. Arbeidsgruppen har for øvrig bestått av:

- Oddbjørn Granlund, St. Dahl (leder)
- Anders Øye, Certex Norge
- Atle Skretting, Takspesialisten
- Bjørn Fredik Johanssen; Nortekk AS
- Leif David Brekke, Stenseth & RS Entreprenør
- Frode Skjolden, 3M
- Glenn Seland, RVO anlegg/Norsk Arbeidsmandforbund
- Idar Wallumrød, ABC Fallsikring AS
- Margunn Øverås, Christie & Opsahl
- Ole Østveit Agledahl, Høyden as
- Olav Berge, Norsk Stein
- Trym, Eiva-Safetex
- Tore Rønstad, Soft

ASBESTPORTALEN

IA bransjeprogram og SfS BA har utviklet Asbestportalen.no

Asbestportalen skal være et praktisk hjelpemiddel for bedriftene. Med Asbestportalen ønsker vi å gjøre det enklere for arbeidsgivere å håndtere risiko for asbesteksponering. Verktøy i Asbestportalen er

- Risikoområder. Oversikt over materialer som kan inneholde asbest med informasjon hvor asbest typisk forekommer
- Dobbeltsjekken. Kartleggingsverktøy som skal brukes før oppstart av arbeidet. Gir hjelp for å vurdere risikoen for at ansatte vil støte på asbest ifm arbeidet.
- Arbeidsgivers huskeliste. Steg for steg veiledning fra før man tar på seg oppdraget til arbeidet starter opp.
- Asbestveilederen. Asbestveilederen svarer på spørsmål som du har om asbest. Svarene er basert på fagekspertise i Arbeidstilsynet og Asbestforum. Den hjelper deg med å redusere risiko for å bli eksponert fra asbest.
- Asbestsanerere i ditt område. Gir oversikt over godkjente bedrifter med lov til å håndtere og fjerne asbest.

I tillegg inneholder Asbestportalen informasjon om hvilket ansvar arbeidsgiver har og om arbeidstakers medvirkningsplikt.

HMS FOR SMB-BEDRIFTER

SfS BA har også deltatt i IA-bransjeprogrammets arbeid med å lage en veileder for små- og mellomstore bedrifter. Det er Sintef som har utarbeidet innholdet på oppdrag fra IA-bransjeprogram, som nå jobber med å digitalisere veilederen. Veilederen skal hjelpe bedriftene å lage et enkelt HMS system:

- Styre HMS-arbeidet på en systematisk måte
- Få oversikt over hovedelementene i regelverket og god forståelse for regelverket
- Forstå hvordan regelverket kan følges effektivt og praktisk
- Prioritere sentrale risikoforhold
- Ble bedre forberedt på tilsyn
- Redusere sannsynligheter for reaksjoner ved tilsyn

Rapporten, som danner grunnlag for den digitale veilederen som kommer, ligger her: HMS-veileder for bygg og anlegg - SfS BA

PÅGÅENDE OG KOMMENDE AKTIVITETER

PROSJEKT: SHA/HMS-GRENSESNITT MELLOM AKTØRER I BYGGE- OG ANLEGGSPROSJEKTER

SIBA er i gang med et forskningsprosjekt knyttet til SHA/HMS-grensesnitt mellom aktører i bygge- og anleggsprosjekter, og SfS BA har gått inn med midler i dette prosjektet. Prosjektet er planlagt ferdig i mars 2027.

Prosjektets problemstilling for forskingsspørsmål:

Problemstillingen er hvilke faktorer som påvirker SHA/HMS-grensesnitt i bygge- og anleggsprosjekter, og hvordan disse grensesnittene kan håndteres for å oppnå god risikostyring og gode SHA/HMS-resultater.

SHA-PLAN

SHA-planen er byggherrens viktigste verktøy for å håndtere prosjektspesifikk risiko gjennom konkrete tiltak som faktisk skal redusere risikoen. Likevel er tilbakemeldingen at mange SHA-planer har blitt for omfattende, for generelle og for lite anvendbare i praksis.

Risiko oppstår på tvers av roller og prosjektfaser. Byggherre, prosjekterende, entreprenører og koordinatorer må dele informasjon, avklare grensesnitt og sørge for at nye eller endrede risikoforhold faktisk blir fanget opp og innarbeidet i SHA-planen. En god SHA-plan er derfor ikke bare et godt dokument – den er resultatet av god samhandling gjennom hele prosjektet.

Tilbakemeldinger fra ulike aktører og erfaringen fra workshop 23. september 2026 tilsier at vi fortsatt har et stykke å gå før vi lander problemstilling og en felles forståelse av ansvarsfordeling, utfordringer, løsninger og detaljeringsnivå for de spesifikke tiltakene.

Næringen ser ut til å stå uten gode, omforente svar på spørsmålene:

- Hva er en god SHA plan?
- Hva skal den inneholde – hvordan ser de spesifikke tiltakene ut?
- Hvordan skal den vedlikeholdes og oppdateres?

Konklusjonen er at vi må jobbe videre sammen for å finne beste praksis og lage veiledning for dem som skal utarbeide, implementere og vedlikeholde SHA-plan.

Formål med prosjektet:

En omforent eksempelsamling over spesifikke tiltak som grunnlag for å lage gode SHA-planer.

Oppgaver i prosjektet:

SHA-plan og BHF er et stort og krevende tema. Det er viktig å ikke gape over for mye, og i første omgang skal arbeidsgruppen konsentrere seg om å lage eksempler på spesifikke tiltak inkludert vurdering av risiko.

Eksemplene skal fungere som veiledning og beste praksis for dem som skal utarbeide, implementere og vedlikeholde SHA-plan.

Oppgaver:

- Samle og vurdere eksempler
- Lage eksempler på spesifikke tiltak for
    - ulike roller
    - ulike faser i prosjektet
    - ulike risikoforhold i bygg- og anleggsprosjekter
- Klargjøre detaljeringsgrad – hva er for overordnet, hva er for detaljert og hva er passe konkret
- Tydeliggjøre hva som IKKE hører hjemme i SHA-plan, f.eks. opplisting av tekst fra lov og forskrift
- Foreslå hvor/hvordan eksemplene skal deles med næringen, f.eks. i eksisterende veiledere

Deltakere i arbeidsgruppe:

- Liv Strøm, Norconsult
- Jan Olaf Dukan, EBA
- Monica Nygård, Cowi
- Kathy Turnage, Skanska
- Kristian Ryen, Backe Entreprenør
- Geir Magne Tyssebotn, Statens Vegvesen
- Hege Finset, Statsbygg

UTFASING AV H1

Næringen har i flere år vært enige om at H-verdien, spesielt H1, er lite egnet som indikator for sikkerhetsarbeidet. Utfordringene er flere:

- Den sier ikke noe om alvorlighet
- Det må et stort antall timer til for at den gir noe verdi
- Det brukes mye ressurser på å diskutere hvorvidt skaden må klassifiseres som H1 eller ikke
- Det medfører tidsvis "manipulering" og uetisk bruk av alternativt arbeid

Det er enighet om at det er viktig å tilrettelegge for alternativt arbeid, noe det også er krav til i AML §4-6 (1), men dette bør ikke kobles til sikkerhetsindikatoren.

I 2020/21 gjennomførte vi et prosjekt der vi forsøkte å etablere en ny tapsbasert HMS indikator; G-verdi. Vi lyktes ikke den gangen. Det kan skyldes at vi ikke var "modne" og at det ble litt vel komplisert.

Siden da har diskusjonene om verdien av H1 verdien fortsatt, og det er utviklet et sett med forutseende HMS-indikatorer med tilhørende veileder i tillegg til at stadig flere bruker HOP som en tilnærming til HMS-arbeidet.

Styret i SfS BA har vedtatt å etablere en arbeidsgruppe som skal diskutere hva som er beste løsning for en utfasing av H1 som indikator. Dette innebærer blant å diskutere

- Dagens definisjon av H1
- Vil H2 være tilstrekkelig?
- Behov for å etablere en ny indikator – "H0" som vurderer skadegrad og ikke fravær
- Etc

ANDRE AKTIVITETER

TOPPLEDERSAMLING 13. JANUAR 2026

SfS BA arrangerte en toppledersamling onsdag 13. januar 2026 med 88 deltakere. De som var invitert var toppledere fra partnerbedrifter som representerer byggherre, prosjekterende og entreprenør. Tema på toppledersamlingen var Sikkerhet, lederskap og læring – HOP i praksis, med spesielt fokus på læring.

Toppledersamlingen i 2027 blir arrangert 14. januar.

NY HJEMMESIDE

SfS BA fikk ny hjemmeside i mars 2026.

IA-bransjeprogram i bygg og anlegg vil publisere sine "verktøy" på SfS BAs hjemmeside, slik at vi på denne måten forsterker SfS BA som landingsside for "HMS verktøy" i næringen.

LÆRING ETTER HENDELSER – DELINGSBIBLIOTEK OG WEBINARER

Det har ikke vært gjennomført webinarer med deling av læring etter hendelser i 2026. Vi oppfordrer alle som har opplevd hendelser de ønsker å dele læring fra til å ta kontakt.

HMS-KONFERANSEN

SfS BA arrangerer HMS-konferansen sammen med EBA. HMS-konferansen i 2026 ble arrangert 4. – 5. november 2026 og hadde 653 deltakere.